

HET ENCOD BULLETIN OVER DRUGSBELEID IN EUROPA

NR. 13. JANUARI 2006

WE ZIJN ALLEN BURGERS

Als mensen hun individuele krachten bundelen en zich op een gemeenschappelijk doel richten, zijn ze in staat wonderen te verrichten. De val van de Muur was nooit mogelijk geweest zonder de mobilisatie van duizenden burgers in Oost-Europa. Het apartheidsregime zou Zuid-Afrika nog altijd in zijn greep hebben, driekwart van de wereld zou nog altijd gekoloniseerd zijn als burgers niet hadden besloten zich daartegen te verzetten. Dit gaat ook op voor de oorlog tegen drugs. Op een dag zal die voorbij zijn. Degenen die erin geloofden zullen in het beste geval als naïevelingen worden herinnerd.

Op 18 december wonnen de Boliviaanse burgers een belangrijke veldslag in de strijd voor mondiale drugsvrede. Hier, in het hart van Latijns-Amerika, werd Evo Morales, leider van de Boliviaanse cocaboeren sinds 1990, verkozen tot president met de grootste meerderheid van de stemmen sinds 1982, toen de democratie in het land werd hersteld.

Twee decennia lang onderhielden de Verenigde Staten en de Europese Unie een "intensieve samenwerking" met de Boliviaanse regering met het doel de verbouw van coca uit te roeien. Samen stopten ze ruim 1 miljard EURO in operaties om de coca uit te roeien of te vervangen met legale teelten, zonder succes. Dat geld heeft geen enkel nut gehad.

In dezelfde periode werden meer dan honderd mensen vermoord in de confrontaties tussen de cocaboeren en de Boliviaanse autoriteiten. Vandaag lijkt het erop dat hun dood wel ergens voor heeft gediend. Dankzij de combinatie van een gerechtvaardigde zaak en een opmerkelijke politieke intelligentie, wisten de cocaboeren een burgerbeweging te organiseren die er in minder dan 20 jaar op vreedzame en democratische wijze in zou slagen de macht in Bolivia over te nemen. Dat is nu eens een voorbeeld om te volgen.

De Zwitserse burgers zijn onderweg. Begin december werd het benodigde aantal van 100.000 handtekeningen bereikt onder het initiatief voor een referendum over de wettelijke regulering van cannabis. Alle handtekeningen moesten worden bekrachtigd door de gemeentelijke autoriteiten, en er zijn 2.758 gemeenten in Zitserland, dus dat was geen gemakkelijke taak. Als alles goed gaat zal het referendum in 2006 worden gehouden, en dit zal het publieke debat in Zwitserland over regulering van cannabis doen toenemen.

Hetzelfde zal gebeuren in Nederland, waar de burgemeesters van verschillende steden blijven proberen de discussie over de regeling van de achterdeur van de coffeeshop uit de Haagse achterkamertjes te halen waar tot nu toe de besluiten vielen.

In Tsjechië zijn de eerste stappen naar regulering van cannabis genomen. Begin december nam het Tsjechische parlement een wetsvoorstel aan dat de verbouw en het bezit van cannabis en paddestoelen voor eigen gebruik decriminaliseert. Het is vrijwel zeker dat het wetsvoorstel, dat tegemoetkomt aan de jarenlange pleidooien van activisten en experts, in 2007 zal worden ingevoerd. Volgens de nieuwe wet zouden de sancties voor andere drugs onveranderd blijven; toch is het een interessante stap, vooral omdat ze ingaat tegen de tendens in verschillende andere Europese landen van de laatste jaren om cannabis opnieuw te criminaliseren.

In het Verenigd Koninkrijk bijvoorbeeld blijft de regering rondjes draaien in het thema. De toenmalige minister van Binnenlandse Zaken David Blunkett stelde meer dan twee jaar geleden voor het bezit van cannabis voor persoonlijk gebruik niet langer als een misdrijf, doch als een overtreding te beschouwen, en sindsdien heeft de Britse regering constant tegenstrijdige signalen uitgegeven. Zich baserend op een rapport van de "Adviesraad inzake het misbruik van drugs" waarin zogenaamd bewijs zou worden geleverd van de link tussen cannabis en mentale aandoeningen, plant Tony Blair momenteel de herinvoering van zware straffen. "Het zou een enorme stap achteruit zijn, incoherent, een verspilling van politietijd en –geld, zonder enkel nut voor de samenleving en de volksgezondheid", zo stelt een open brief tegen dit besluit die onder andere door Sting werd ondertekend. Er zijn ruim 3 miljoen Britse burgers die cannabis gebruiken.

Soms slaagt een kleinschalige actie van burgers erin grote veranderingen aan te brengen in de levens van de betrokkenen. Op initiatief van een voormalig rechter in Brazilië, María Luiza Karam, verspreidde ENCOD een protestbrief tegen de opsluiting van Iolanda Figueral, een 79-jarige vrouw en terminale kankerpatiënt, die was beschuldigd van het bezit van 17 gram crack. Mevrouw Figueral werd op 6 december tot 4 jaar gevangenisstraf veroordeeld door een rechter in Sao Paulo, maar twee weken later vrijgelaten nadat verschillende artikelen waren verschenen in de Braziliaanse pers in reactie op de protestbrief die door burgers uit de gehele wereld was ondertekend.

Ook de pogingen van ENCOD om een oprechte dialoog te verkrijgen tussen autoriteiten en burgers over het drugsbeleid in de Europese Unie lijken succes te boeken. Op 13 december werd met een aantal leden van het Europees Parlement afgesproken om in de week van 6 maart aanstaande, vlak voor de jaarlijkse vergadering van de VN-Drugscommissie in Wenen, een conferentie te organiseren in het Europees Parlement in Brussel. Het doel van deze conferentie zal zijn steun te betuigen aan een fundamentele herziening van de VN-Verdragen over Drugs, met het doel ruimte te scheppen voor lokale experimenten met schadebeperking en regulering, binnen en buiten Europa. Ook zal de conferentie een ontmoeting mogelijk maken tussen belangrijke actoren uit de burgermaatschappij, lokale autoriteiten en parlementariërs, met het doel een strategie te bepalen die deze herziening tot stand moet brengen op zijn vroegst in 2008, wanneer het beleid van de VN opnieuw moet worden geëvalueerd. Alle leden van ENCOD die op deze bijeenkomst aanwezig willen zijn worden verzocht het secretariaat te contacteren.

En tenslotte kondigde de Europese Commissie op 15 december aan een eigen initiatief te hebben genomen voor een conferentie over het thema "betrokkenheid van de burgers bij het EU-drugsbeleid". Deze conferentie zal plaatsvinden in Brussel op 26 en 27 januari. Voorzover ons bekend is geen enkele organisatie van burgers betrokken geweest bij de voorbereiding van deze conferentie. Er zijn dus nog vele vragen over het concrete doel ervan, alsook over de manier waarop de vertegenwoordigers van de burgermaatschappij uitgekozen zullen worden. De Commissie heeft beloofd om de reiskosten te betalen van 60 personen op basis van het principe 'wie het eerst komt, het eerst maalt', zodat geïnteresseerden zich zo snel mogelijk zullen moeten inschrijven. (zie onze website)

Echter, ENCODs belangrijkste succes van dit jaar is het feit dat we nog altijd bestaan. Dankzij de steun van onze leden, wel te verstaan, en vooral dankzij het toenemende engagement van bedrijven die werkzaam zijn in de industrie rond het gebruik van cannabis en andere "gedecriminaliseerde" drugs, zijn perspectieven geschapen voor de nabije toekomst die enkele maanden geleden nog zeer somber leek. Om deze perspectieven te bestendigen, is het engagement van meer mensen nodig. Verschillende initiatieven zijn daarvoor in voorbereiding: een groep activisten werkt aan de productie van een CD waarmee fondsen kunnen worden verzameld. Ook zijn er advertenties en posters in de maak die kunnen worden gecombineerd met het gebruik van geldbusjes die in winkels etc. kunnen worden geplaatst. Meer informatie op onze website of bij het secretariaat.

Over twee jaar moet de evaluatie van het VN-drugsbeleid plaatsvinden. Of we dat moment kunnen aangrijpen om een openbaar debat los te maken over de noodzaak de oorlog tegen drugs te beëindigen, hangt af van onze acties van nu. Gelukkig Nieuwjaar!

Joep Oomen
www.encod.org

